

MARTS 2024

ÅRSBERETNING 2023

BESTYRELSENS SAMMENSÆTNING I FISKERIETS ARBEJDSMILJØRÅD PR. 1. JANUAR 2023

Formand
Karsten Kristensen
Forhandlingssekretær for
3F Transportgruppen i København

Næstformand
Jan Nicolai Hansen
Formand for Hanstholm Fiskeriforening

Freddy Wie Andersen
Faglig medarbejder i 3F Skagerak

Henning Morberg Madsen
Landsklubformand for 3F Fiskernes Landsklub

Alfred Fisker Hansen
Formand for Thyborøn Havns Fiskeriforening

Karsten Mølgaard (Hirtshals)
Danmarks Pelagiske Producent Organisation

Per Andersen
Faglig medarbejder 3F Thy-Mors

Allan Buch
Formand i Bælternes Fiskeriforening
samt formand i udvalget for det kystnære fiskeri

BERETNING 2023

BESTYRELSEN

Bestyrelsen i Fiskeriets Arbejdsmiljøråd fik i 2023 en ny repræsentant, Niels Kristian Nielsen, der til daglig er formand for Hirtshals Fiskeriforening. Han repræsenterer nu Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation i bestyrelsen og er medlem af udvalget for det kystnære fiskeri. Han har afløst Allan Buch, der er næstformand i Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, formand for Bælternes Fiskeriforening og formand for udvalget for det kystnære fiskeri. Allan Buch har været en del af bestyrelsen siden 2017.

Der er over året afholdt 4 bestyrelsesmøder i Fiskeriets Arbejdsmiljøråd.

ØVRIGE UDVALGSPOSTER

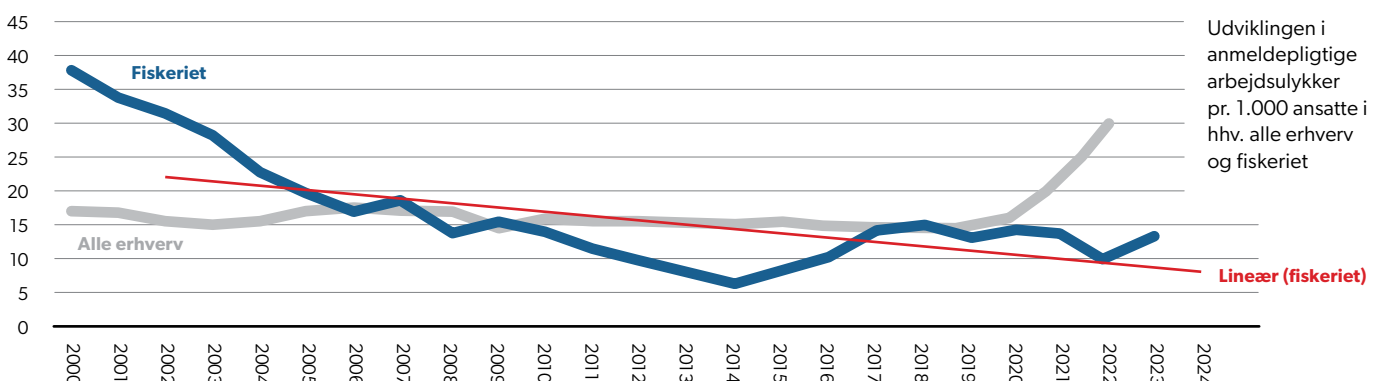
Ledelsen i Fiskeriets Arbejdsmiljøråd og -Tjeneste varetager en række bestyrelses- og udvalgsposter i forskellige udvalg og institutioner, hvor der hen over året afholdes møder. Det drejer sig blandt andet om den Operative Kontaktgruppe for Søredningstjenesten, Danmark (OKD), Fiskeskibsudvalget under Søfartsstyrelsen samt Advisory board på Center for Maritim Sundhed og Samfund på Syddansk Universitet Esbjerg og Overvågningsudvalget for Hav- og Fiskeriudviklingsprogrammet under Fiskeristyrelsen.

UDVIKLINGEN I ANMELDEPLIGTIGE ULYKKER I FISKERIET

Statistikken viser, at antallet af anmeldepligtige ulykker i 2023 er 30 mod 25 i 2022, og heraf er antallet af alvorlige ulykker 8 mod 6 i 2022. Antallet af anmeldelser for lærlinge i 2023 udgør 1 anmeldelse mod 2 i 2022.

Desværre må vi konstatere, at der i 2023 omkom en fisker under fiskeri.

Men når vi sammenligner os med alle øvrige erhverv generelt, ligger antallet af anmeldepligtige ulykker pr. 1.000 fiskere stadig under gennemsnittet. Dette forventer vi også er tilfældet, når de nye tal for 2023 kommer fra arbejdstilsynet. Vi håber, at vi ved fælles hjælp i 2024, kan få reduceret antallet af anmeldepligtige ulykker og komme tilbage på den rette kurs, så vi fastholder den nedadgående tendens, der har været i ulykkesfrekvensen siden år 2000.

FISKERIETS ARBEJDSMILJØTJENESTE

Der har i 2023 været mange opgaver ude ombord på fartøjerne, samtidig med at vi 1. februar måtte sige farvel til en af vores konsulenter, som havde søgt nye udfordringer. Dette betød, at vi i en periode måtte løbe ekstra stærkt, indtil vi fik ansat vores nye mand Jeppe Guldager Tang, som startede 1. april. Jeppe er uddannet Dual Skibschef og har i en årrække sejlet i handelsflåden. Senest har han haft en stilling som underviser på Rely On Nutec i Esbjerg.

Der har for tjenestens vedkommende også i år være et stort træk på vores rådgivning og service i forbindelse med alle former for syn herunder også A1-radiosyn. Ved et førsyn gennemgås skibets arbejdspladsvurdering samt arbejdspladsbrugsanvisninger for eventuelle opdateringer. Samtidig drøftes øvelser, sikkerhedsprocedurer, introduktion og instruktion af nye besætningsmedlemmer samt mønstringsruller ombord, og skibets redningsmidler og sikkerhedsudstyr tjekkes. Dette sker i tæt samarbejde med besætningen.

På enmandsbetjente fartøjer drøftes også de risici, der er forbundet med at fiske alene, samt hvilke muligheder der er for at sikre sig selv bedst muligt. Vi har ekstra meget fokus på, hvordan arbejdsopgaverne udføres på de enmandsbetjente fartøjer, og dette er selvfølgelig i tæt dialog med den enkelte.

Der har også i år været en række opgaver i forbindelse med støjmålinger ved både ny- og ombygninger samt indflagninger, herunder også enkelte konsulentopgaver med måling af støj og vibrationer i andre fartøjssegmenter.

Desuden oplever vi ofte, at de spørgsmål man ikke kan få svar på andre steder, har en tendens til at havne hos os, og hvis vi ikke kan hjælpe, sørger vi selvfølgelig for at få sendt folk i den rigtige retning. Det lykkes i de fleste tilfælde at finde løsninger og svar på spørgsmålene/problemerne.

På kontoret har der i det daglige arbejde været mange rådgivningsopgaver over telefonen med spørgsmål om alt, der relaterer sig til arbejdsmiljø og sikkerhed, både hvad angår fysisk og psykisk arbejdsmiljø. Desuden varetager vi sekretariatsfunktionen for sikkerhedsudvalgene i forbindelse med indkaldelser til og booking af møder samt udarbejdelse af dagsordner, referater etc.

Ligeledes er der blevet udsendt en række nyhedsbreve og nyheder om artikler og relevante informationer om arbejdsmiljø og sikkerhed, samt informationer og nyheder om de igangværende kampagner og øvrige indsatsområder, vi har fokus på, og der er udgivet nyt informationsmateriale og nye videoer. Derudover er hjemmesiden løbende opdateret med de seneste udgivelser, som også kan downloades fra hjemmesiden. Dette gælder for alle vores udgivelser, så man hurtig kan tilgå det informationsmateriale, som er relevant for den enkelte, og er der fiskere, som ikke har mulighed for at hente informationsmateriale elektronisk, kan vi levere det i trykt eller printet udgave.

Ved udgangen af 2023 har vi genoptaget samarbejdet med Elka Rainwear for at videreudvikle busseronnen med indbygget redningsvest, og vi håber meget, at det lykkes i løbet af foråret 2024.

SIKKERHEDSUDVALGENE

Sikkerhedsudvalgene har som tidligere år arbejdet målrettet og konstruktivt i de enkelte udvalg, hvor de har kommenteret på de spørgsmål, der har været bragt med ind til møderne fra erhvervet, myndighederne eller andre i de respektive udvalg. Samtidig har udvalgene vurderet og kommenteret på de arbejdsulykker og søulykker, der har været gennem året og rettet henvendelse til fartøjs ejere i de situationer, hvor de har fundet det relevant at komme med forebyggende forslag for at hindre gentagelser.

Alle sikkerhedsudvalgene har deltaget aktivt i projektet "Ret Kurs For Arbejdsmiljøet", der skal se på det psykosociale arbejdsmiljø i fiskeriet. Der har været arrangeret 4. historieværksteder rundt i landet i forbindelse med projektet.

§8 ARBEJDSMILJØKURSUS

Der er i 2023 afholdt arbejdsmiljøkurser for sikkerhedsrepræsentanter, der sidder i fiskeriets sikkerhedsudvalg, og de elever der går på erhvervsfiskeruddannelsen. Kurserne sikrer, at sikkerhedsrepræsentanterne og eleverne på erhvervsfiskeruddannelsen kan opnå de kompetencer, der er nødvendige for udøvelse af arbejdet i sikkerhedsudvalgene samt bidrage generelt til fremme og styrkelse af arbejdsmiljøarbejdet og sikkerhedskulturen på vores fiskefartøjer. Når de nye fiskere fra erhvervsfiskeruddannelsen kommer ud i erhvervet, har de mere viden om arbejdsmiljø og sikkerhedsarbejde med i rygsækken.

UNDERVISNING PÅ MARITIME DE SKOLER

Vi har i 2023 også undervist på fiskeskipper 3/kystskipperholdene på Skagen Skipperskole, samt på alle søsikkerhedskurser på North Sea Collage i Thyborøn. Som førnævnt har vi også i år afholdt §8 arbejdsmiljø-

kursus for eleverne på grundforløbet. Vi prioriterer undervisningen på skolerne højt, da vi her får mulighed for at komme i dybden og arbejde koncentreret med arbejdsmiljø og sikkerhed sammen med lærlingene og skipperaspiranterne.

PROJEKTER MED FOKUS PÅ PSYKISK ARBEJDSMILJØ I FISKERIET INITIERET AF FISKERIETS ARBEJDSMILJØRÅD

Projektet "Ret kurs for arbejdsmiljøet" - Et aktionsforskningsprojekt om udvikling af anbefalinger for fiskeres psykosociale arbejdsmiljø

I 2023 har Fiskeriets Arbejdsmiljøråds bestyrelse, -tjenesten og sikkerhedsudvalgene deltaget aktivt i projektet, hvor der har været afviklet 4 historieværksteder og 3 netværksværksteder, og i skrivende stund er projektet i sin afsluttende fase. Den endelige rapport forventes at komme i starten af 2024, og vi håber, at projektet vil medvirke til at skabe fokus på og belyse de faktorer, som påvirker fiskernes psykosociale arbejdsmiljø, bidrage til at forbedre danske fiskeres oplevelse af indflydelse i arbejdet, og til at relevant viden om psykosocialt arbejdsmiljø bringes i anvendelse i erhvervet. Det skal gøres på en måde, som passer til erhvervets særlige karakter. Det endelige mål er et bedre psykosocialt arbejdsmiljø for fiskere og dermed færre, som mistrives eller forlader erhvervet.

Igennem projektet forventes at få ny viden til at målrette ressourcer og dialog om fiskernes psykosociale arbejdsmiljø, så de rigtige beslutninger bliver truffet og bliver til gavn for erhvervet.

Projektrapporten kan læses på hjemmesiderne www.fa.dk samt www.sdu.dk

PROJEKTET ARBEJDSMILJØKONSEKVENSER AF ELEKTRONISK OVERVÅGNING AF BUNDTRAWLFISKERIET I KATTEGAT

I april udkom Eva Roths rapport fra projektet "Arbejdsmiljøkonsekvenser af elektronisk overvågning af bundtrawlfiskeriet i Kattegat". Projektet/undersøgelsen var iværksat efter en henvendelse fra Fiskeriets Arbejdsmiljøråd i 2020, hvor vi, efter mange henvendelser fra erhvervet omkring de psykiske belastninger kravet om kameraovervågning afstedkom for de implicerede fiskere, fremlagde problematikken for CMSS, som efterfølgende igangsatte projektet.

I uddrag af rapportens konklusion kan man blandt andet læse følgende:

Fiskerne føler sig ikke kun svigtet af myndighederne, men de føler, at de bliver skubbet ud af arbejdsmarkedet.

Myndighederne har ikke holdt deres løfter, derfor stoler fiskerne ikke på dem længere. Flertallet af deltagerne understregede, at kameraforsøget burde stoppe.

De kvalitative resultater af de åbne spørgsmål samt fokusgruppeinterviewene understøttede ovenstående resultater, hvor fiskere forklarede, at de med 24/7 overvågning føler at myndighederne udtrykker, at de ikke er til at stole på; de føler sig kriminaliserede, som at bo i et glasbur.

Den måde, de er blevet behandlet på af regeringen, opfattes som chikane. De føler sig magtesløse, og det er svært at forstå, hvorfor regeringen skaber en unfair konkurrence i fiskeriet med naboflådene, ved ensidigt at indføre denne EU-forordning, som endnu ikke er vedtaget, i Danmark.

Resultaterne viste, at kameraer har indflydelse på arbejdsforholdene om bord. Fiskere føler sig stressede og magtesløse og bange for deres professionelle fremtid.

De har mistet tilliden til regeringen, en tillid som er en vigtig bestanddel af den sociale kapital i Norden.

Kameraerne har påvirket fiskernes sundhed og trivsel. Flere har forladt fiskeriet angiveligt på grund af overvågningen, og de risici det medfører i form af sanktioner.

En dialog med myndighederne bør påtænkes for at bidrage til gensidig forståelse, nedbringe dobbeltkontrol og sikre overensstemmelse mellem målrettet fiskeriregulering og de nødvendige kontrolforanstaltninger det indebærer.

Projektrapporten kan læses på www.f-a.dk eller www.sdu.dk

Materialet
kan downloades
fra rådets
hjemmeside
www.f-a.dk

SIKKERHED I HAVNENE

Efter et ønske fra sikkerhedsudvalgene er der udarbejdet en pjece med fokus på sikkerhed i havnene i forbindelse med etablering af landgang herunder kajforholdene, redningslejdere, belysning og andet sikkerhedsudstyr på havnene. En pjece hvor man bl.a. kan søge oplysninger om lovgivningen på området, og hvem der har et ansvar i forhold til sikkerheden.

Pjecen indeholder eksempler på dårlige sikkerhedsmæssige forhold og eksempler med de gode sikkerhedsmæssige tiltag, der er lavet på havnene.

Pjecen beskriver også, hvad man gør – hvem skal man som bruger af havnen henvende sig til, hvis sikkerheden ikke er i orden.

I forhold til sikkerhed i havne har vi, ved etablering af flydebroer til fiskefartøjerne i Esbjerg, i 2023 samarbejdet med Esbjerg havn og fiskerne på de hjemmehørende fartøjer om at få den bedste og mest sikre løsning. Dette har betydet, at landgangsforholdene for fiskefartøjerne i Esbjerg nu er væsentligt forbedret, og den negative indflydelse fra tidevandet er stort set elimineret.

SIKKER START PÅ NYT JOB

Vi har i 2023 videreført kampagne med fokus på "Sikker start på nyt job". Baggrunden for dette er, at man i ulykkesstatistikkerne kan se, at ud af det samlede antal anmeldte arbejdsulykker sker godt halvdelen inden for det første år, man er ansat ombord, og mange af ulykkerne sker meget tidligt i ansættelsen. Denne tendens ser pt. ud til at være brudt, da andelen af personer, der har været ansat i under et år ombord og er kommet til skade i 2023, er faldende. Vi håber, at et fortsat fokus på området kan fastholde denne udvikling og dermed også reducere antallet af anmeldeligt ulykker generelt.

Vi vil opfordre alle til at gå ind på vores hjemmeside www.f-a.dk og se de 2 videoer om emnet. Her findes også informationsmateriale, der kan anvendes i forbindelse introduktion og information ved ansættelsen af nye besætningsmedlemmer.

Materialet kan downloades fra rådets hjemmeside eller rekvireres hos den lokale fiskeriforening.

Materialet kan downloades fra rådets hjemmeside www.f-a.dk

Materialet kan downloades fra rådets hjemmeside www.f-a.dk

ER DU SIKKER NOK, NÅR DU FISKER ALENE?

Oplysningskampagnen om sikkerhed på enmandsbetjente fartøjer fortsatte også i 2023.

Som tidligere nævnt måtte vi konstatere, at endnu en fisker, der fiskede alene, omkom ved et overbordfald i 2023, hvorfor vi endnu engang opfordrer alle, der fisker alene, til at sikre sig selv bedst muligt, når de er på havet.

Vores seneste videomateriale handler om Thomas Petersen, der beretter om sin oplevelse i forbindelse med et overbordfald, og om hvordan han på mirakuløs vis kommer ombord igen. Filmen er relevant at se for alle, der fisker alene.

Videoen blev færdiggjort kort før DanFish messen, hvor vi havde oplæg om emnet, og hvor videoen var en del af oplægget.

Videoen ligger på FA's hjemmeside, og her findes også informationsmateriale, hvor vi beskriver hvilke muligheder, der er for at styrke sikkerheden, når man fisker alene.

Desuden er der gode råd og vejledninger, hvis en nødsituation opstår, eller hvis man kommer i en situation, hvor man skal hjælpe en anden overbordfalden.

AKUT KRISEHJÆLP Gennem FISKERIET ARBEJDSMILJØRÅD / OPERATIVE KONTAKTGRUPPE FOR SØREDNINGSTJENESTEN, DANMARK (OKD)

Der har i 2023 været et ekstraordinært stort træk på vores krisehjælpsordning for akut krisehjælp. Det sker i sagens natur oftest på en trist baggrund, men når dette er sagt, er det godt fiskerne og deres nærmeste ved, hvor hjælpen er, når behovet opstår. En stor del er iværksat på baggrund af samarbejde med Forsvarets operationscenter under Værnsfælles Forsvarskommando, som adviserer os, når der er

hændelser, som involverer fiskeskibe. Dette betyder, at vi i Fiskeriets Arbejdsmiljøråd har kunnet komme hurtigst muligt ud med tilbud om akut krisehjælp ved situationer/hændelser med fiskere involveret, hvor det har været nødvendigt.

Som tidligere år har vi i 2023 også deltaget i møder i den Operative Kontaktgruppe for Søredningstjenesten, Danmark (OKD), hvor der udveksles erfaringer og samarbejdes mellem deltagerne om søredning og opfølgning på hændelser.

ARBEJDSMILJØSEMINAR 2023

Årets Arbejdsmiljøseminar blev afholdt på Severin kursus- og konferencecenter i Middelfart, hvor der var stort fremmøde og stort engagement og spørgelyst fra de fremmødte.

Oplæggene på årets arbejdsmiljøseminar var følgende:

Orientering om beviser og sejltid

v/ besætningskonsulenter
Jens Christian Christensen & Míee Agnete
Swendsen fra Søfartsstyrelsen

De orienterede om vigtigheden af at have opdateret sin sejltid og registrering heraf i Søfartsstyrelsens nye APP "My Maritime", samt vigtigheden af at have sine sønæringsbeviser og andre certifikater opdateret.

Derudover orienterede de om de kommende regelændringer til sønæringsbekendtgørelsen:

- Forbedret læsbarheden. Ønsket er at gøre den mere brugervenlig i sprogbrug og §-henvisninger
- Mere konventionsnær, så den lægger sig mere op ad STCW og STCW-F. Tilrettet krav fra konventionerne, så de bliver mere enslydende
- Lettere overgang fra fiskeskibe til handelsskibe. Overgangsbestemmelserne mellem fiskeskibe og handelsskibe udgår
- Sidestiller fartstid i fiskeskibe. Krav om fartstid i hhv. fiskeskibe og handelsskibe forsvinder
- Fartstid vil fremadrettet være krævet i søgående skibe
- Reducere fartstid til bevis som bedstemand i hhv. fiskeskibe og handelsskibe. Reduceres fra 18 mdr. fartstid til 6 mdr.

Nyt fra Søfartsstyrelsen

v/ overskibsinspektør Rasmus Walther

Rasmus Walther orienterede om syn af fiskeskibe, udviklingen af ulykker i fiskeriet, i forhold til handelsflåden, samt kollisioner og baggrunden for disse. Yderligere orienterede han om Port-State (PSC) på fiskeskibe i fremtiden jf. EU's fiskeskibsdirektiv.

Dieselpartikler i arbejdsmiljøet

v/ Professor Ulla B. Vogel

Ulla B. Vogel orienterede om, hvad er dieseludstødningspartikler, hvordan kan de påvirke os, hvorfor er de farlige, og hvilke sygdomme kan de være medvirkende til at fremkalde, hvordan optager vi dem i kroppen, hvor bliver vi typisk udsat for dieseludstødningspartikler. Ligeledes orienterede hun om forskellige studier på området, og om hvordan man måler dieseludstødningspartikler.

Projekt resultat på Projektet

Konsekvenser af elektronisk overvågning af bundtrawlfiskeriet i Kattegat for danske fiskere 2021

v/ lektor cand.polit. Eva Roth

Eva Roth orienterede om projektresultatet. Resultatet er beskrevet tidligere i denne beretning.

Status på projektet med titlen

Ret kurs for arbejdsmiljøet

– et aktionsforskningsprojekt om udvikling af anbefalinger for fiskeres psykosociale arbejdsmiljø

v/ seniorforsker Sisse Grøn fra Center for maritim sundhed og samfund på Syddansk universitet

Sisse Grøn orienterede om status på projektet på tidspunktet for afholdelse af seminaret. Projektet er ligeledes beskrevet tidligere i denne beretning.

Indlæg med workshop

At være fisker er vigtig for samfundet.

Hvordan lærer vi at se det positive i vores job

v/ seniorforsker dr. med. Bo Netterstrøm

Bo Netterstrøm forsøgte i sin præsentation og workshop at gøre deltagerne klogere på deres følelser, selvpfattelse, stress, trivsel samt hvad er det, der gør os stressede, og kan stress være både godt og skidt, hvad kan vi selv gøre ved det, hvilke resurser har vi.

TEMADAG OM ARBEJDSMILJØ OG SIKKERHED I BUNDGARNSFISKERIET

Dette års arbejdsmiljøseminar for bundgarnsfiskere blev afholdt på 3F's kursuscenter i Karrebæksmunde med henblik på at sætte fokus på arbejdsmiljø, sikkerhed og sundhed i bundgarnsfiskeriet.

Oplæggene på årets arbejdsmiljøseminar var følgende:

Orientering fra Fiskeriets Arbejdsmiljøråd

v/ arbejdsmiljøkonsulenterne Karsten Korsgaard Andersen og Jeppe Tang

Karsten Korsgaard Andersen og Jeppe Tang orienterede om sikkerhed i enmandsbetjente fartøjer, herunder nyeste PLB (personlig Epirb) og arbejdsveste, samt udarbejdelse af arbejdspladsvurdering (APV).

Status på projektet med titlen

Ret kurs for arbejdsmiljøet – et aktionsforskningsprojekt om udvikling af anbefalinger for fiskeres psykosociale arbejdsmiljø

v/ forsker Nikolaj G. Hansen fra Center for maritim sundhed og samfund på Syddansk universitet

Nikolaj G. Hansen orienterede om status på projektet på tidspunktet for afholdelse af seminaret (projektet er ligeledes beskrevet tidligere i denne beretning)

Orientering om beviser og sejltid

v/ besætningskonsulenter Mies Agnete Swendsen fra Søfartsstyrelsen

Mies Agnete Swendsen orienterede om vigtigheden af at have opdateret sin sejltid og registrering heraf i Søfartsstyrelsens nye APP "My Maritime", samt vigtigheden af at have sine sønæringsbeviser og andre certifikater opdateret. Derudover orienterede hun om de kommende regelændringer til sønæringsbekendtgørelsen:

- Forbedre læsbarheden. Ønsket er at gøre den mere brugervenlig i sprogbrug og §-henvisninger
- Mere konventionsnær, så den lægger sig mere op ad STCW og STCW-F. Tilrettet krav fra konventionerne, så de bliver mere enslydende
- Lettere overgang fra fiskeskibe til handelsskibe. Overgangsbestemmelserne mellem fiskeskibe og handelsskibe udgår
- Sidestiller fartstid i fiskeskibe. Krav om fartstid i hhv. fiskeskibe og handelsskibe forsvinder
- Fartstid vil fremadrettet være krævet i søgående skibe
- Reducere fartstid til bevis som bedstemand i hhv. fiskeskibe og handelsskibe. Reduceres fra 18 mdr. fartstid til 6 mdr.

Kan bundgarnsredskaber genanvendes?

v/ arbejdsmiljøkonsulent
Karsten Korsgaard Andersen

Karsten Korsgaard Andersen orienterede om mulighederne for at genanvende gamle bundgarn, samt hvilke problematikker der er for at gøre dette.

Debat om fremtidens bundgarnsfiskeri

v/ formand for Bælternes Fiskeriforening Allan Buch

Allan Buch orienterede om situationen i bundgarnsfiskeriet, og her var der især fokus på ålefiskeriets fremtid, efter at man i EU har vedtaget et forbud mod ålefiskeri i de måneder, hvor det rent faktisk kan lade sig gøre at fange ål.

Orientering angående kontrol af ålefiskeriet

v/ Fiskeristyrelsen

Under oplægget ved de to kontrollører fra Fiskerikontrollen blev der mulighed for svare på spørgsmål fra fiskerne, hvilket gav anledning til en generel diskussion om, hvordan det foregår, når fiskerne kontrolleres, og mulighed for at fiskerne kunne få svar på konkrete spørgsmål.

Status på skarvplagen og muligt projekt i Nissum Fjord

v/ DTU Aqua

På grund af afbud fra DTU Aqua i sidste øjeblik blev det til en generel drøftelse af skarvproblematikken og erfaringsudveksling om emnet blandt de fremmødte.

DANFISH 2023

Vi havde som altid god aktivitet på vores stand, hvor vi udstillede hele paletten af tilbud fra Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste. Vi havde samtidig specielt fokus på en række områder herunder sikkerheden i enmandsbetjente fartøjer, personlige værnemidler generelt såsom redningsveste, personlig nødsender, fjernbetjent nødstop og sikkerhedslejder. Vi havde et separat oplæg om sikkerheden i enmandsbetjente fartøjer på scene-området i vores hal, hvor vi viste vores seneste film, hvor Thomas Petersen, der fisker alene, deler oplevelsen med at blive trukket overbord af sine redskaber og på mirakuløs vis kommer ombord igen ved egen hjælp.

Der var som altid mange besøgende, og der var mange relevante spørgsmål om arbejdsmiljø og sikkerhed, og der blev lavet mange aftaler om fartøjsbesøg til efter messen. Filmen med Thomas Petersen kan ses på vores hjemmeside (www.fa.dk)

SAMARBEJDE MED HAVARIKOMMISSIONEN

I 2023 har vi som altid haft et godt og konstruktivt samarbejde med den Maritime Havarikommission, hvor der har været drøftelser af hændelser med fiskefartøjer eller sager, hvor fiskefartøjer har været involverede.

Vi har kommenteret på rapportudkast og i enkelte tilfælde assisteret i opklaring af årsagerne og forståelse af årsagssammenhænge. Derudover er de endelige søulykkesrapporter

behandlet i sikkerhedsudvalgene, og udvalgene har efterfølgende kommenteret på de sager, hvor udvalgene har fundet det relevant.

Desuden har vi i 2023 indledt et samarbejde i forsøget på at afklare, om der er specielle årsagssammenhænge eller adfærd, der kan forklare den triste statistik for fatale ulykker på enmandsbetjente fartøjer, som vi har været vidne til siden 2016. Vi ønsker at styrke det forebyggende arbejde for denne fartøjskategori.

SAMARBEJDE MED SØFARTSSTYRELSEN

Vi har som altid haft et godt og konstruktivt samarbejde med Søfartsstyrelsen i de sager, der har været. Hvor der har været problemer, der krævede sagsbehandling, har vi mødt løsningsorienterede inspektører, og alle sagerne er blevet løst, uden man er gået på kompromis med sikkerheden og arbejdsmiljøet, og alle parter har efterfølgende været tilfredse med løsningerne. Derudover har repræsentanter fra Søfartsstyrelsen deltaget med oplæg på vores §8 arbejdsmiljøkurser, samt deltaget ved sikkerhedsudvalgsmøder i hele landet hen over året.

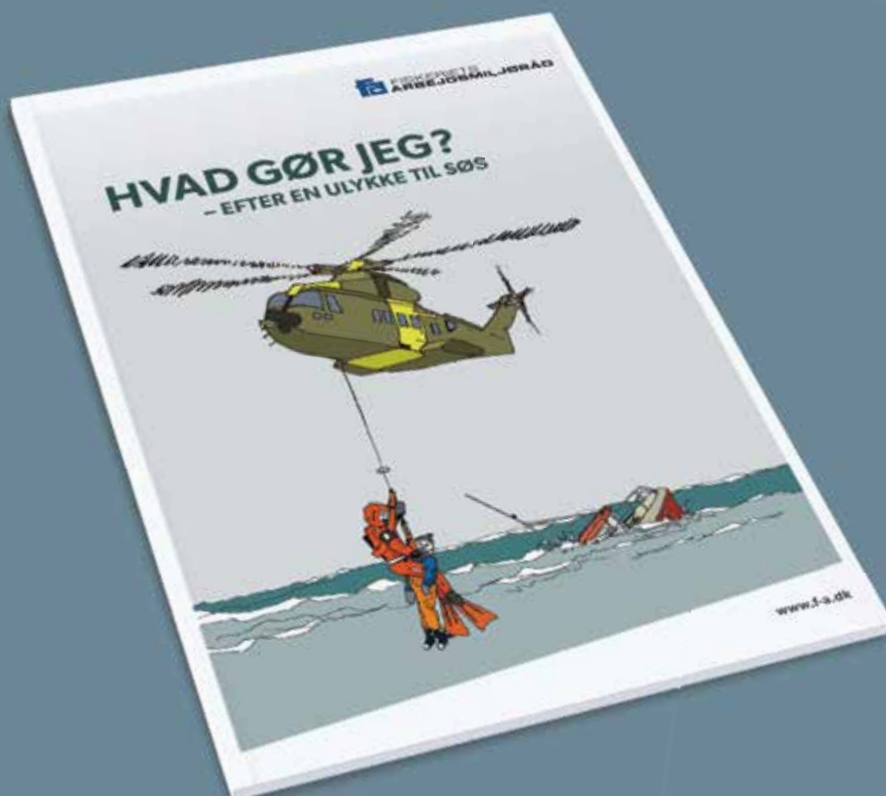
SAFETY MANAGEMENT SYSTEM / POLITI OG GRÆNSEKONTROL

Safety Management System (SMS) er gennem året blevet moderniseret og tilrettet med de ændringer ny lovgivning har afstedkommet samt tilrettet med de ændringsforslag, der er kommet fra brugerne, så systemet kan levere bedst mulig service. Derudover har vi gennem året samarbejdet med Midt og Vestjyllands politi om at gøre indberetningerne af ETA med besætningsliste efter 36 timeres reglen lettere, og vi har afholdt møder med de tre store politikredse i Jyl-

land, hvor vi har demonstreret systemet samt mulighederne i SMS. Vi håbede på at få politikredse til at enes om en ensartet model for anmodning om besætningsskifte, hvorefter vi så kunne udbygge FA'S SMS med denne funktion, så det ville blive let og så enkelt som muligt for fartøjerne at sende anmodning om besætningsskifte. I dag er der stor forskellighed politikredse imellem på, hvordan reglerne på området udmøntes i praksis. Vores arbejde er nu ved at bære frugt, og vi håber, at vi i starten af 2024 kan få et modul køreklar i SMS til brug for anmodning om besætningsskifte.

REVISION AF GUIDEN

Vi har i 2023 revideret og opdateret guiden HVAD GØR JEG EFTER EN ULYKKE TIL SØS. I det daglige er der ingen, der forventer, at der sker en hændelse, der kræver, at man skal forholde sig til anmeldelser eller indberetninger af den ene eller anden art, så i mange tilfælde kan det være svært at huske, hvad er det lige, man skal i den enkelte situation, og hvilke hændelser skal anmeldes og til hvem. Det har vi med guiden forsøgt at gøre let tilgængeligt og yderligere forenklet i den nye udgave, som ligger på forsiden af vores hjemmeside www.f-a.dk

ÅRETS LÆREPLADS 2023

For at få titlen som årets læreplads i fiskeriet, skal lærepladsen have udvist særlig stor interesse i at bidrage til, at lærlingen har fået en forståelse af, hvad et godt og sikkert arbejdsmiljø er, og man skal have videregivet de faglige kompetencer med stor vægt lagt på arbejdsmiljø og sikkerhed, og det havde man på HM 555 Kingfisher.

I gruppen af indstillede fartøjer var foruden HM 555 Kingfisher, L 757 Altje Postma, HM 94 Em Olsen1, FN 462 Jeanne, R 230 Ocean Freja, HM 228 Pondus, L 232 Tove Kynde.

De var alle værdige kandidater, men der kan jo kun være én vinder, og bestyrelsens valg faldt på HM 555 Kingfisher grundet indstillingen fra fiskerilærling Christian Poulsen.

I Christians indstilling lød det blandt andet:

- *Jeg synes med hånden på hjertet, at HM 555 Kingfisher er den bedste læreplads i al den tid, jeg har været der som lærling - i 1. praktikperiode og min 2 års periode.*
- *De har virkelig givet mig den succes, jeg havde brug for. De gav mig en chance for at blomstre, som ingen andre mennesker har givet mig.*
- *Da jeg var på søsikkerhed i 2021, var der ikke mange, der troede, at en mand som mig kan klare fiskeriet. Der var i hvert fald ikke mange, der gav mig den chance.*
- *Da jeg startede på HM 555 Kingfisher, viste de mig deres APV - arbejdspladsvurdering og viste mig rundt på*

diverse steder på båden, viste sikkerhedsudstyr men også brandslanger og nødudgange i tilfælde af brand.

- *Besætningen på HM 555 Kingfisher gav mig den chance, jeg har ønsket i flere år og viste mig en gensidig respekt, som jeg havde længtes efter.*
- *Båden har de perfekte forhold ombord til at være et godt hjem for ansatte ombord. Både nye og "veteraner" i fiskeriet. Det er fiskernes hjem. Vi som ansatte har fokus på rengøring, da det som sagt er vores hjem og arbejdsplads.*
- *HM 555 Kingfisher har givet mig den største velkomst med åbne arme. Deres fokus er at lærlinge får en god velkomst.*
- *Jeg er virkelig taknemmelig for praktikpladsen, dermed også for, at de ansatte har taget sig så godt af mig. Jeg er virkelig glad for at være her.*
- *De har givet mig min succes, som jeg manglede, og det gav mig ro i kroppen.*
- *De har givet mig råd og guidning i forhold til Martec, som er min store drøm, og de vil gerne sende deres bedste lærling op til Skagen for at opfylde min drøm.*
- *Nu går jeg som uddannet erhvervsfisker og med oprejst pande for at slås for mit nye mål, som 3. grad fiske-skipper.*
- *TAK! HM 555 Kingfisher.*

KINGFISHER
HANSTHOL

Til
"KINGFISHER" HM 555 og dens besætning
8.000 kr.

fa FISKERIETS
ARBEJDSMILJØRÅD

R
M

ÅRSBERETNING
2023

AFSLUTNING

Vi har i 2023 videreført vores oplysningskampagne med fokus på Sikker start på nyt job og oplysningskampagnen om sikkerhed på enmandsbetjente fartøjer, og begge disse kampagner vil fortsætte i 2024.

Desværre viser statistikken, at antallet af anmeldepligtige ulykker er 30 i år mod 25 i 2022, og heraf er antallet af alvorlige ulykker 8 mod 6 i 2022. Antallet af anmeldelser for lærlinge i 2023 udgør 1 anmeldelse mod 2 i 2022. Desværre må vi konstatere, at der i 2023 omkom en fisker under fiskeri.

Vi håber, at vi ved fælles hjælp i 2024, kan få reduceret antallet af anmeldepligtige ulykker og komme tilbage på ret kurs og fastholde den nedadgående tendens, der har været i ulykkesfrekvensen siden år 2000.

Desværre måtte vi være vidne til, at endnu en fisker, der fiskede alene, omkom ved et overbordfald i 2023, hvorfor vi endnu engang opfordrer alle, der fisker alene, til at sikre sig selv bedst muligt, når de er på havet.

Vi ser frem til et nyt år, hvor vi sammen med erhvervet og alle vores samarbejdspartnere skal arbejde for et sikkert og sundt arbejdsmiljø i fiskeriet

 **FISKERIETS
ARBEJDSMILJØRÅD**

Auktionsgade 1b
6700 Esbjerg

Tlf. +45 75 18 05 66

post@f-a.dk
www.f-a.dk